

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/41/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320201069
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8320201069.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Jančíkovou v spore žalobkyne: S. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. X. Z. XXX, XXX XX K. X. Z. zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: 365.bank, a. s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO:31 340 890 zastúpená Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, ktorá kancelária je zastúpená JUDr. Petrom Bellásom, advokátom, so sídlom Štefánikova 40, 040 01 Košice o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 228,38 eur s prísł., o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a o určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že úver zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa XX.XX.XXXX medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1.228,38 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.228,38 eur od XX.X.XXXX do zaplataenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere č.XXXXXXXXXXX uzavretej dňa XX.XX.XXXX medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom v obchodných podmienkach v článku 4. Splácanie úveru započítanie pohľadávok a zabezpečenie v bode 4.6. v znení: „Platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa sadzobníka, (2) úrok z omeškania, (3) úrok z úveru, (4) splátka istiny“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd žalobkyni vo vzťahu k žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa dňa XX.X.XXXX doručila súdu žalobu, ktorou žiadala, aby súd zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.228,38 eur s úrokom z omeškania, určil v žalobe uvedenú zmluvnú podmienku k Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX za neprijateľnú a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

2. V žalobe žalobkyňa uviedla, že so žalovaným uzatvoril dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 80.000,- SK / 2.655,51 eur a tento mala žalobkyňa splácať v 60 mesačných splátkach vo výške 2.261,- SK / 75,05 eur s úrokom 19,00 % a RPMN 20,74 % . Podľa žalobkyne sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú uzatvorila ako spotrebiteľ

so žalovaným - dodávateľom finančnej služby. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa §4 ods. 2/ zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, konkrétne musí obsahovať najmä: 1/ sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (ak je možné treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť - § 4 ods. 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z.), 2/ ročnú percentuálnu mieru nákladov, ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bez úročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. g) zák. č. 258/2001 Z. z.).

Podľa žalobkyne predložená zmluva o úvere neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 20,74 %, ktorá hodnota sa vypočítava zo vzorca a podľa internetovej kalkulačky správna výška je 25,74 %, pričom podstatný rozdiel vo výške RPMN na ten istý dôsledok ako neuvedenie RPMN. Preto je žalobkyňa toho názoru, že úver z tejto zmluvy je bezúročný a bez poplatkov a keďže rozdiel medzi platbami žalobkyne vo výške 3.883,89 eur a výškou úveru 2.655,51 eur je suma 1.228,38 eur, túto požaduje od žalovaného titulom bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa sa o tom, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil, dozvedela od združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z prehlásenia zo dňa 18. 2. 2020. Žalobkyňa navrhla pri objektívnej premlčacej dobe aplikovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu, nakoľko žalovaný sa bezdôvodne obohatil prijatím súm, o ktorých vedel v čase ich prijatia, že mu nepatria.

S poukazom na ust. § 53 ods. 1 OZ žalobkyňa ďalej uviedla, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, v Obchodných podmienkach, v článku 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 4.6., v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke PB započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) úrok z omeškania, (3) úrok z úveru, (4) splátka istiny úveru“, ktoré ustanovenie poskytuje žalovanému ako dodávateľovi úveru možnosť započítavať platby na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru, a bez ohľadu na vôľu žalobkyne. Toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah, keďže umožňuje žalovanému postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie platieb sa tak stáva pre žalobkyňu netransparentné. O neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky, priamo vo vzťahu k žalovanému, už bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Svidník, sp. zn. 7Csp/7/2018, zo dňa 24.1.2019, ktorý potvrdil Krajský súd Prešov, sp. zn. 2Co/60/2019, zo dňa 26.8.2019. To isté sa týka aj rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn. 16Csp/80/2018, zo dňa 15.11.2018 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 19Co/25/2019, zo dňa 27.8.2019.

3. Žalobkyňa na preukázanie svojich tvrdení predložila listiny - Zmluvu o úvere zo dňa XX. XX. XXXX , obchodné podmienky pre úver účinných od XX. X. XXXX , výtlačok z internetovej kalkulačky pre výpočet RPMN, výpis z účtu žalobkyne za obdobie od XX. XX. XXXX do XX. XX. XXXX a tiež za obdobie od XX. X. XXXX do XX. X. XXXX, prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa XX. X. XXXX.

4. Podľa ust. § 167 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“) súd doručoval žalovanému žalobu s prílohami, poučenie o procesných právach a povinnostiach, uznesenie - výzva na vyjadrenie k žalobe, ktoré si žalovaný prevzal dňa XX.X.XXXX.

5. Dňa X.X.XXXX žalovaný doručil na súdu vyjadrenie, v ktorom poprel tvrdenia žalobkyne. Žalovaný nepoprel, že so žalobkyňou uzatvoril zmluvu o úvere, v ktorej sa dohodli, že žalobkyňa bude splácať úver vo forme pravidelných mesačných splátok. Žalovaný trvá na tom, že údaj o RPMN je v zmluve o úvere uvedený správny a internetová kalkulačka predložená žalobkyňou je len informatívny a nezávislým prostriedkom, ktorého závery nie je možné považovať za hodnoverné. Poukázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/42/2018, podľa ktorého prepočet výšky RPMN podľa verejne dostupnej kalkulačky nie je natoľko relevantným údajom, aby mohol z neho súd bez ďalšieho vychádzať. Žalovaný tiež poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/146/2017, 3Cdo/56/2018 a 5Cdo/132/2017 k námietke žalobkyne o absencii rozdelenia splátky úveru na istinu, úroky a poplatky, z ktorých vyplýva potreba euro konformného výkladu zákona tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky.

V poslednom v bode vyjadrenia žalovaný vzniesol premlčanie voči nároku uplatneného žalobkyňou a to v subjektívnej aj objektívnej premlčacej dobe. Podľa žalovaného keďže žalobkyňa splatila dlh zo zmluvy o úvere dňa XX. X. XXXX, subjektívna premlčacia doba uplynula dňa XX. X. XXXX, pričom žaloba bola podaná dňa X. X. XXXX. S poukazom na ustanovenie § 107 občianskeho zákonníka žalovaný je toho názoru, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť dňom, kedy žalobkyňa uhradila žalovanému poslednú splátku úveru a tým splatila predčasne celý úver. Žalovaný svoje stanovisko opiera rozhodnutia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/1019/2015 a 7Co/90/2013, podľa ktorých pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby k uplatneniu práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie tohto práva, teda v deň, kedy žalobkyňa poukázala žalovanému poslednú splátku úveru. Ďalej žalovaný poukázal na ďalšie rozhodnutia všeobecných súdov, ale aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/169/2017 zo dňa 10.1.2018, v ktorom išlo o obdobnú vec, kde súd konštatoval, že právna otázka ohľadom posúdenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty bola už dovolacím súdom vyriešená v rozhodnutí 1Cdo/67/2011. Žalovaný taktiež s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 25Co/84/2018 uviedol, že žaloba bola podaná po uplynutí subjektívnej aj objektívnej premlčacej lehoty a preto navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

6. Podľa ust. § 167 ods. 3 CSP súd doručoval žalobkyňi vyjadrenie žalovaného a uznesenie - výzva na vyjadrenie k vyjadreniu. Dňa XX.X.XXXX žalobkyňa doručila súdu vyjadrenie a rozšírenie žaloby, pričom žiadala, aby súd zároveň rozsudkom určil, že úver zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX uzavretej medzi stranami splavuje bezúročný a bez poplatkov. Ďalej žalobkyňa k námietke žalovaného ohľadom nezáväzných internetových kalkulačiek súdu predložila aj výpočet podľa oficiálnej internetovej interaktívnej kalkulačky Ministerstva financií z Portálu finančnej osvedy a ochrany finančného spotrebiteľa, podľa ktorej hodnota RPMN je 25,66 %. Tiež žalobkyňa poukázala, že je nesprávne, že žalovaný poukazuje na zákon číslo 129/2010 Z. z., keďže v danej veci ide o zmluvu uzatvorenú podľa účinnosti zákona č. 258/2001 Z. z., preto sa tejto veci netýka ani smernica 2008/48, ani rozsudok C-42/15 a ani judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktorú žalovaný poukazoval. Na danú vec sa vzťahuje zákon 258/2001 Z. z. a smernica Rady 87/102/EHS, ktorá nevyžadovala plnú harmonizáciu. V tomto smere žalobkyňa poukázala na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove - sp. zn. 6Co/243/2016, 7CoCsp/31/2020, 9Co/159/2018, 10Co/85/2019, 12Co/31/2018, 18Co/18/2017 a tiež na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisová značka 4Cdo/122/2019 a 29. 4. 2020, z ktorého vyplýva, že pri výklade ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z. z. súdy správne vychádzali z jazykového, ako aj logického výkladu tohto ustanovenia, z ktorého jednoznačne vyplýva potreba členenia splátok na splátku istiny, úrokov a poplatkov, s ktorým právnym záverom sa dovolací súd stotožnil.

Ďalej žalobkyňa uviedla, že nesúhlasí s námietkou premlčania uplatnenú žalovaným, pretože ona vychádza z tej súdnej praxe, podľa ktorej subjektívna premlčacia doba začala plynúť od vedomosti o rozhodných skutočnostiach získanej od združenia na ochranu spotrebiteľa a čo sa týka objektívnej premlčacej doby, žalobkyňa požaduje aplikovať 10-ročnú premlčaciu dobu, pretože žalovaný sa na jej úkor obohatil úmyselne. Žalobkyňa tiež poukázala na zásadný rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 zo dňa 2.4.2021, ktorý je potrebné aplikovať. Podľa žalobkyne z tohto rozhodnutia, ako aj z rozhodnutí C-698/18 a C-699/18 vyplýva, že na premlčanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého v dôsledku neprijateľných zmluvných podmienok, ako aj na premlčanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého v dôsledku absencie obligatórných náležitostí spotrebiteľských zmlúv, začína plynúť premlčacia doba od okamihu určenia právneho dôvodu žalôb o vydanie bezdôvodného obohatenia súdov, teda od právoplatnosti rozsudku o určení neprijateľnosti zmluvných podmienok resp. od právoplatnosti rozsudku o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Z citovaných rozsudkov Súdneho dvora EÚ podľa žalobkyne vyplýva, že Súdny dvor EÚ „zrušil“ v spotrebiteľských veciach o bezdôvodné obohatenie premlčaciu dobu zakotvenú v OZ a zaviedol jednotnú trojročnú premlčaciu dobu, v ktorej sa premlčujú reštitučné nároky spotrebiteľov a ktorá začína plynúť od právoplatnosti rozsudku o neprijateľnosti zmluvnej podmienky alebo od právoplatnosti rozsudku o bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Vzhľadom na to žalobkyňa navrhla súdu, aby zároveň v rozsudku určil, že úver zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzavretej medzi stranami sporu je bezúročný a bez poplatkov.

Žalobkyňa s týmto vyjadrením predložila výpočet RPMN podľa internetovej kalkulačky zverejnenej na portáli FINinfo - Portál finančnej osvedy a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR, uznesenie Krajského

súdu v Prešove sp. zn. 6Co/243/2016 zo dňa 2.2.2018, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/31/2020 zo dňa 25.2.2021, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/159/2018 zo dňa 31.1.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/85/2019 zo dňa 19.12.2019, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/31/2018 zo dňa 7.2.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/18/2017 zo dňa 17.1.2018, rozsudok Súdneho dvora vo veci C-485/19 z 22.4.2021, rozsudok Súdneho dvora vo veci C-698/18 a C-699/18 zo dňa 9.7.2020

7. Súd na návrh žalobkyne uznesením na pojednávaní dňa XX.X.XXXX pripustil zmenu žaloby s tým, že žalobkyňa žiada, aby (I) súd určil že úver zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzavretej medzi stranami, je bezúročný a bez poplatkov, (II) zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodné obohatenie vo výške 1.228,38 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.228,38 eur od 24.4.2020 do zaplataenia, (III) určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX v Obchodných podmienkach v článku 4 Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 4.6. je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a aby (IV) priznal žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100% .

8. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a prílohami priloženými k žalobe, s obsahom vyjadrenia žalovaného a žalobkyne, s obsahom stanoviska Národnej banky Slovenska ako aj s ústnymi vyjadreniami právnych zástupcov strán sporu a zistil tento skutkový stav:

9. Žalovaná ako veriteľ - banka a žalobkyňa ako dlžník - klient uzatvorili dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Z bodu 2 tejto zmluvy vyplýva, že žalobkyňa požiadala o úver vo výške 80.000,- SK a tiež požiadala o B) komplexný súbor poistenia - pre prípad straty zamestnania + základný súbor A).

10. V bode 3 zmluvy je uvedená zmluva o úvere a záverečné ustanovenia. Podľa prvého odseku predmetom zmluvy o úvere je poskytnutie úveru:

- výška úveru: 80.000,00 Sk
- počet pravidelných mesačných splátok: 60
- výška mesačnej splátky: 2.261,00 Sk
- dátum prvej platby do: 25.12.2007
- dátum každej ďalšej platby: k 25. dňu v mesiaci
- RPMN : 20,74 %
- Úroková sadzba: 19 %
- celková výška nákladov: 44.261,50 Sk

Ďalej podľa prvého odseku tohto bodu zmluvou o úvere vznikol žalovanému záväzok poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky za splnenia podmienok stanovených bankou do výšky uvedenej v zmluve a poskytnutím prostriedkov zo zmluvy vznikol žalobkyni ako dlžníkovi záväzok tieto peňažné vrátiť, zaplatiť úroky, poplatky a plniť ostatné povinnosti v zmysle OP pre úver.

11. Z druhého odseku bodu 3 tejto zmluvy vyplýva, že právne vzťahy neupravené zmluvou sa riadia VOP,OP pre úver, sadzobníkom poplatkov, oznámením o RPMN, Oboznámením spotrebiteľa s niektorými zmluvnými podmienkami dostupnej pôžičky, oznámením o úrokových sadzbách a informáciami o poistení podľa § 10 zákona č. 340/2005 Z. z., pričom klient svojim podpisom potvrdzuje, že bol s nimi oboznámený a súhlasí s nimi.

12. Podľa článku 4, odseku 4.6 Obchodných podmienok pre úver účinných od 15.3.2007, platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa sadzobníka, (2) úrok z omeškania, (3) úrok z úveru, (4) splátka istiny úveru.

Podľa článku 4, odseku 4.9 týchto obchodných podmienok, klient podpisom zmluvy o úvere, v prípade ak si zvolil poistenie typ A) alebo typ B), vyjadruje súhlas s poistením schopnosti splácať splátky podľa čl. 10 bodu 10.3 týchto OP, pričom takéto poistenie sa požaduje na zabezpečenie klientovho záväzku splácať splátky z tejto zmluvy.

Podľa článku 10, odseku 10.3 týchto obchodných podmienok ak si klient vybral poistenie schopnosti splácať splátky v zmysle A) Základného súboru poistenia (pre prípad pracovnej neschopnosti, plnej a trvalej invalidity a smrti) alebo v zmysle B) Komplexného súboru poistenia (pre prípad pracovnej

neschopnosti, plnej a trvalej invalidity a smrti a straty zamestnania) súhlasí s tým, že zvýšené náklady na zmluvu o úvere súvisiace s poistením hradí v rámci splátok.

13. Z výpisu účtu žalobkyne za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX vyplýva, že žalobkyňa zaplatila žalovanému spolu 13 splátok vo výške 2.261,00 Sk a jednu splátku vo výške 226,91 eur, teda spolu 29.619,91 Sk po prepočte 983,20 eur.

14. Z výpisu účtu žalobkyne za obdobie od XX.X.XXXX do XX.X.XXXX vyplýva, že žalobkyňa zaplatila žalovanému na istinu sumu 2.239,99 eur, na úroky sumu 528,70 eur a na poplatky sumu 132,60 eur, spolu 2.901,29 eur, pričom posledná splátka bola zaplatená dňa XX.X.XXXX.

15. Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa XX.X.XXXX adresovanej žalobkyňi vyplýva, že žalobkyňa ako spotrebiteľka sa obrátila na združenie so žiadosťou ohľadom zmluvy, ktorú uzavrela so žalovaným. Združenie žalobkyňu informovalo, že podľa ich názoru zmluva je bezúročná a bez poplatkov a taktiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Ďalej združenie žalobkyňu informovali, že ak jej veriteľ poskytol úver vo výške 2.655,51 eur a uhradila 3.883,89 eur, došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane veriteľa teda žalovaného o sumu 1.288,38 eur až má právo sa súdnou cestou domáhať vydania tejto sumy.

16. Podľa výpočtu RPMN predloženého žalobkyňou z kalkulačky zverejnenej na webovej stránke www.sme.sk vyplýva, že pri výške úveru 2.655,51 eur, pravidelnej splátke vo výške 75,05 eur, dobovo u splácania 60 mesiacov a mesačnom intervale splácania je RPMN vo výške 25,74 % a splatená suma vo výške 4.503,00 eur.

17. Podľa ďalšieho výpočtu RPMN predloženého žalobkyňou z kalkulačky zverejnenej na portáli finančnej osvety o ochrany finančného spotrebiteľa MF SR vyplýva, že pri čerpaní úveru dňa XX. XX. XXXX vo výške úveru 2.655,51 eur a splátkach splatných do konca mesiaca vo výške 75,05 eur je RPMN vo výške 25,66 % a splatená suma vo výške 4.503,- eur.

18. Súd si vyžiadal stanovisko k RPMN od Národnej banky Slovenska, ktorá vo svojom stanovisku zo dňa 9. 6. 2021 poukázala na § 2 písm. c), e), d) zákona číslo 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Ďalej poukázala na článok 2 obchodných podmienok, podľa ktorých banka poskytne klientovi peňažné prostriedky z úveru do troch pracovných dní od uzatvorenia zmluvy a tiež na článok 10 obchodných podmienok, podľa ktorých klient súhlasil s tým, že zvýšené náklady na zmluvu o úvere súvisiace s poistením hradí v rámci splátok. Národná banka Slovenska vykonala kontrolný prepočet RPMN, pričom vychádzala výlučne z údajov uvedených v zmluve.

Podľa prvého prepočtu výška RPMN by bola 26,04 % za týchto predpokladov: úver v celkovej výške 80.000,00 Sk načerpaný dňa 4. 12. 2017, pravidelné mesačné splátky vo výške 2.261,00 Sk (z dokumentácie nie sú informácie o tom, aké poplatky okrem istiny a úrokov sú v splátkach zarátané), prvá splátka dňa XX. XX. XXXX, posledná splátka XX. XX. XXXX a počet mesačných splátok 60. Pri tomto výpočte sú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 55.660,00 Sk k sú vyššie ako celková výška nákladov uvedená v zmluve 44.261,50 Sk.

Podľa druhého prepočtu výška RPMN by bola 20,85 % za týchto predpokladov: úver v celkovej výške 80.000,00 Sk načerpaný dňa X. XX. XXXX, celková výška nákladov na poskytnutý úver 44.261,50 Sk uvedená zmluve, v predloženej dokumentácii nie je údaj o výške mesačnej splátky zodpovedajúcej celkovým nákladom 44.261,50 Sk, preto pravdepodobné pravidelné mesačné splátky odvodené z celkovej výšky nákladov na poskytnutý úver = 44.261,50 Sk + 80.000,- Sk = 124.261,50 Sk / 60 mesiacov = 2.071,03 Sk za mesiac, prvá splátka dňa XX. XX. XXXX, posledná splátka XX. XX. XXXX a počet mesačných splátok 60.

Pre úplnosť Národná banka Slovenska uviedla, že uvedené výpočty nezohľadňujú metodiku počítania časových intervalov, ktorá bola upravená neskôr v usmerneniach na uplatňovanie smernice 2008/48/ES. Ďalej dodala, keďže neobdržala úplnú zmluvnú dokumentáciu panie oboznámená so skutkovým stavom prípadu a okolnosťami, za akých bola zmluva uzatvorená, posúdenie skutočnosti, aké poplatky sú zarátané v pravidelnej mesačnej splátke vo výške 2.261,00 Sk a či tieto poplatky spĺňajú podmienky pri zahrnutí do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, prípadne či

splátkový kalendár obsahuje mesačné splátky aj v inej výške ako sú uvedené pravidelné mesačné splátky v zmluve, je v kompetencii príslušného súdu.

Právny stav:

19. Podľa ust. § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platný a účinný v čase uzatvorenia posudzovanej zmluvy o úvere (ďalej len ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“) na účely tohto zákona sa spotrebiteľským úverom rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa ust. § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom rozumie všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou

- 1) sankcií, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť za nespĺnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere,
- 2) poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služieb,
- 3) poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprimerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak,
- 4) členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny,
- 5) poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru.

Podľa ust. § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa ročnou percentuálnou mierou nákladov rozumie sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru.

Podľa ust. § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa poplatkami rozumie akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi pri poskytnutí úveru, okrem úrokov.

Podľa ust. § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

20. Podľa ust. § 2 písm. a) a b) bod 1. zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov platný a účinný v čase uzatvorenia posudzovanej zmluvy o úvere (ďalej len ako „zákon o ochrane spotrebiteľa“) spotrebiteľom na účely tohto zákona sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti a predávajúcim sa rozumie podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby.

Podľa ust. § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté

podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

21. Podľa ust. § 52 ods. 2 a 3 zákona č. 40/164 Zb. Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzatvorenia posudzovanej zmluvy (ďalej len ako „Občiansky zákonník“) dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 54 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Podľa ust. § 451 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ust. § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa ust. § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

23. Podľa ust. § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa ust. § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

24. Podľa ust. § 559 Občianskeho zákonníka splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase ku dňu vzniku omeškania, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Podľa čl. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

26. Podľa ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného od 1.1.2018 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

Posúdenie veci súdom

27. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala jednak vydania bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom - úrokmi z omeškania, ale aj určenia spotrebiteľského úveru za bezúročný a bez poplatkov a tiež vyslovenia neplatnosti zmluvnej podmienky, ktorú považovala za neprijateľnú. Žalovaný so žalobou v celom rozsahu nesúhlasil. Spornými skutočnosťami medzi stranami sporu bolo

- posúdenie, či spotrebiteľský úver z dôvodu nesprávnej výšky RPMN je alebo nie je bezúročný a bez poplatkov,
- s tým súvisiace posúdenie vzniku bezdôvodného obohatenia na strany žalovaného,
- ako aj posúdenie, či nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je alebo nie je premlčaný,
- a či zmluvná podmienka uvádzaná žalobkyňou je alebo nie je neprijateľná.

K posúdeniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti

28. Pre posúdenie okolností, či ide o spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje (zmluva o pôžičke, zmluva o úvere, nepomenovaná zmluva), ale dôležité je, že ide o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Rozdiel medzi spotrebiteľskými úvermi na jednej strane a inými úvermi na druhej strane, v ktorom prípade možno vzťah posudzovať ako obchodný, spočíva predovšetkým v charaktere subjektov takéhoto vzťahu. Žalovaný je právnickou osobou - bankou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalobkyňa je spotrebiteľkou, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý úver.

29. Súd je toho názoru, že v danom prípade predložená zmluva o úvere je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa v čase uzatvorenia platného a účinného zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, v danom prípade sa tiež jedná aj o spotrebiteľskú zmluvu, pričom v čase

uzatvorenia zmluvy zákon o ochrane spotrebiteľa ustanovoval, že aj na zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa ustanovenia Občianskeho zákonníka majú použiť primerane.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené súd ustalauje, že zmluva o úvere č. č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená dňa XX.XX.XXXX medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom je zmluvou spotrebiteľskou a zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol poskytnutý žalobkyňi úver vo výške 80.000,00 Sk, po prepočte 2.655,51 eur. Žalobkyňa sa zaviazala splatiť úver v 60 splátkach vo výške á 2.261,00 Sk, po prepočte 75,05 eur mesačne. Dopoliaľ žalobkyňa žalovanému uhradila 3.883,89 eur.

31. V čase uzatvorenia posudzovanej zmluvy o úvere zákon o spotrebiteľských úveroch sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru upravoval len v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala ročnú percentuálnu mieru nákladov. Súdna prax zaujala tiež taký výklad, že za neuvedenie RPMN je potrebné považovať aj jej neuvedenie v správnej výške (pozri napr. uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/31/2020 zo dňa 25.2.2021, tiež rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/174/2016 zo dňa 2.8.2017).

32. Žalobkyňa predložila informatívne výpočty RPMN z verejne dostupných internetových portálov, podľa ktorých je výška RPMN v danom prípade 25,66 % a 25,74 %, pričom vychádzala z výšky poskytnutého úveru a výšky mesačnej splátky uvedenej v zmluve a počte splátok 60. V zmluve bola uvedená RPMN vo výške 20,74 %. Žalovaný považoval výšku RPMN uvedenú v zmluve za správnu, namietal len hodnovernosť použitých kalkulačiek na výpočet RPMN zverejnených na internetových portálov, pričom súdu počas celého konania nepreukázal, akým výpočtom dospel k výške RPMN uvedenej v zmluve a z akých parametrov pri jej výpočte vychádzal.

33. Súd si však vyžiadal stanovisko Národnej banky Slovenska, z ktorého vyplynulo, že výška RPMN v prípade, ak sa vychádza z výšky splátky 2.261,00 Sk je 26,04 % a v prípade ak sa vychádza z celkovej výšky nákladov na poskytnutý úver 44.261,50 Sk je RPMN 20,85 %. Súd teda usudzuje, že žalovaný zrejme vychádzal pri výpočte RPMN z výšky nákladov na poskytnutý úver, avšak jednoduchým prepočtom je súdu zrejmé, že pri počte splátok 60 a výške splátky 2.261,00 Sk a výške poskytnutého úveru 80.000,00 Sk výška celkových nákladov dlžníka je 55.660,00 Sk ($= (60 \times 2.261,00 \text{ Sk}) - 80.000,- \text{ Sk}$).

34. Podľa predložených obchodných podmienok zvýšené náklady súvisiace s poistením hradí dlžník v rámci splátok, z čoho má súd za preukázané, že súčasťou výšky splátky je tiež poplatok za poistenie. Národná banka Slovenska nevedela z doručovanej kópie zmluvy zistiť, či žalobkyňa si vybrala niektoré z poistení schopnosti splácať úver, ale súd zo zmluvy priloženej k žalobe zistil, že žalobkyňa požiadala o poistenie B) - komplexný súbor, čo je viditeľné zaškrtnutím krížika v tejto časti. Podľa obchodných podmienok komplexný súbor poistenia zahrňoval v sebe poistenie pre prípad pracovnej neschopnosti, plnej a trvalej invalidity a smrti a strany zamestnania. Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou poplatkov za poistenie, avšak okrem tých ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa. Z uvedeného zákonného ustanovenia je tak zrejmé, že poplatky určené na zabezpečenie platby veriteľovi prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa sú poplatkami, ktoré sa majú zahrňovať do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, z ktorej hodnoty sa tiež vychádza pri výpočte RPMN.

35. Keďže výška splátky zahrňovala v sebe aj náklady súvisiace s poistením, súd dospel k záveru, že v posudzovanej zmluve je nesprávne uvedená celková výška nákladov, z ktorej hodnoty sa pri výpočte RPMN malo vychádzať. Preto je nesprávne uvedená aj výška RPMN, a to skoro o 6 percentuálnych bodov v neprospech spotrebiteľa.

36. Význam RPMN súvisí s jednoduchším orientovaním sa spotrebiteľov pri výbere úverového produktu. V jednom číselnom vyjadrení má totiž spotrebiteľ vyjadrené celkové náklady spotrebiteľa na úver reflektujúce nielen úroky, ale aj poplatky, a to so zreteľom na dobu splácania a výšku splátok. Právny vzťah strán sporu je právnym vzťahom založeným typovou spotrebiteľskou zmluvou, kedy je zrejmé, že žalobkyňa zmluvné podmienky nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Ročná percentuálna miera nákladov je dôležitým kritériom pre spotrebiteľa pri porovnaní úverov z hľadiska ich výhodnosti. Zmyslom

zákonnej úpravy je jednoznačne ochrana záujmov spotrebiteľa, ktorý na základe uvedeného údajov vie zistiť cenu úveru a porovnávať medzi viacerými úvermi, preto nie je naplnený zmysel uvedeného zákona, ak je výška RPMN v zmluve síce uvedená, ale v nesprávnej výške v neprospech spotrebiteľa.

37. Súd tiež odkazuje na názor Krajského súdu v Prešove v rozsudku sp. zn. 3Co/29/2014 zo dňa 14.5.2014, podľa ktorého, ak „úver bol spotrebiteľovi poskytnutý bankou, spotrebiteľ legitímne očakával, že banka bude pri poskytovaní úveru postupovať voči nemu s odbornou starostlivosťou tak, ako jej to ukladá zákon o bankách. Spotrebiteľ v zásade uzatvára úverovú zmluvu v banke s dôverou v pravdivosť a hodnovernosť údajov, ktoré banka pripraví v písomnej podobe a predloží klientovi na podpis. V tomto smere legitímne očakávanie spotrebiteľa naplnené neboli. Banka ako odborník musela vedieť, že údaj o výške RPMN uvedený v zmluve (aj keď vypočítaný podľa vzorca uvedeného v prílohe zákona č. 258/2001 Z. z.) je nesprávny a v neprospech klienta skresľuje cenu úveru. Banka neposkytla klientovi objektívny údaj o výške RPMN a voči klientovi postupovala neodborne. Banka (na rozdiel od štátnych orgánov) môže podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR konať čo nie je zákonom zakázané a teda mohla a mala v zmluve uviesť pravdivý údaj o cene úveru. Takýmto postupom by banka naplnila zákonnú povinnosť postupovať pri vykonávaní bankovej činnosti s odbornou starostlivosťou. Uvedenie nesprávneho údajov RPMN je klamaním spotrebiteľa a niet dôvodu priznávať takejto praktike miernejšie dôsledky ako tie, ktoré predpokladá zákon pri neuvedení RPMN v ust. § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z.“

38. V tejto súvislosti súd za nevyhnutné považuje poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa článku 5 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa.

39. Z právnej úpravy je teda zrejmé, že ak dôjde pri výklade o obsahu spotrebiteľskej zmluvy k pochybnostiam vzhľadom na nejednoznačné alebo nejasné vyjadrenie, je potrebné vždy výklad uskutočniť na prospech spotrebiteľa, ktorého treba v tomto vzťahu považovať za „slabšiu stranu“ zmluvného vzťahu. „Uvedené výkladové pravidlo sa použije vždy vtedy, ak bude nejasný obsah spotrebiteľskej zmluvy, resp. budú existovať pochybnosti o obsahu spotrebiteľskej zmluvy a jednotlivých podmienok, ktoré pochybnosti sú spájané predovšetkým so stavom nejasnosti, neurčitosti, prípadne nezrozumiteľnosti zmluvnej podmienky. Pojem „priaznivejšie“ indikuje, že výklad celej podmienky alebo jej časti, ktorá nie je jednoznačná, bude na prospech spotrebiteľa. Na druhej strane uplatnenie výkladového pravidla znamená, že bude prevládať výklad menej priaznivý pre dodávateľa, keďže tento z povahy veci nesie zodpovednosť za prípravu a formulovanie zmluvných podmienok.“ (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 ? 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, 671 s.)

40. Vzhľadom na uvedené súd vyhovel tejto časti žaloby a určil v I. výroku, že úver zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa XX.XX.XXXX medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom je bezúročný a bez poplatkov a to bez potreby skúmania naliehavého právneho záujmu. V zmysle aktuálnej platnej právnej úpravy konkrétne ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktoré je procesným ustanovením, je zákonom výslovne upravená možnosť spotrebiteľa pred súdom domáhať sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou, v ktorých prípadoch naliehavý právny záujem podľa ust. § 137 písm. c) CSP nie je potrebné preukazovať. Toto právo však spotrebiteľovi vyplýva aj z ustanovenia §3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., v zmysle ktorého sa spotrebiteľ môže domáhať ochrany svojho práva na súde.

K vydaniu bezdôvodného obohatenia a premlčaniu

41. Súd teda po dôkladnom preštudovaní zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver považuje podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve o úvere je uvedená nesprávna ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

42. O plnenie bez právneho dôvodu ide tam, kde právny dôvod od samého začiatku neexistoval, ale aj vtedy, ak dodatočne odpadol. Neexistencia právneho dôvodu od začiatku znamená, že vôbec

nenastala právna skutočnosť, ktorá by mala za následok vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého by bola povinnosť a zároveň právo na poskytnuté plnenie. V prípade takéhoto plnenia získava majetkovú hodnotu ten, kto plnenie prijíma bez právneho dôvodu. Bezdôvodné obohatenie je konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (§ 451 ods. 1 OZ) tomu, na úkor koho sa získal (§ 456 OZ). (rozsudok NS SR 3Cdo52/2005).

43. Žalovanému tak vznikol na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX nárok iba na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré z jeho strany boli žalobkyni reálne poskytnuté a to vo výške 80.000,00 Sk, po prepočte 2.655,51 eur, a keďže doposiaľ bola žalovanému uhradená suma 3.883,89 eur, na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 1.228,38 eur.

44. Keďže žalovaný namietal premlčanie uplatneného nároku žalobkyňou a to z dôvodu uplynutia subjektívnej aj objektívnej premlčacej doby, súd sa preto musel tiež vysporiadať aj s touto námietkou.

45. Vo vzťahu k tejto námietke žalovaného súd uvádza, že pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia plynie jednak subjektívna dvojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, a objektívna trojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. desaťročná pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. Žalobkyňa podala žalobu na súd dňa XX.X.XXXX. Žalovaný tvrdí, že začiatok plynutia subjektívnej aj objektívnej lehoty je dňom, kedy žalobkyňa vykonala poslednú úhradu dlhu dňa XX.X.XXXX, preto subjektívna premlčacia doba uplynula dňa XX.X.XXXX. Žalobkyňa oproti tomu tvrdí, že subjektívna premlčacia doba začala plynúť až od vtedy, kedy jej združenie na ochranu spotrebiteľa uviedlo, že spotrebiteľský úver z tejto zmluvy je bezúročný a bezpoplatkov a teda subjektívna dvojročná doba v rámci desaťročnej objektívnej dobe neuplynula. Sporným medzi stranami sporu nebolo začatie plynutia objektívnej premlčacej doby podľa ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorá plynie odo dňa, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo, teda odo dňa poslednej úhrady žalobkyňou, s čím sa tiež stotožňuje aj súd. Sporným medzi stranami sporu bol okamih začatia plynutia subjektívnej lehoty a tiež, či sa má aplikovať objektívna trojročná alebo desaťročná premlčacia doba.

46. K týmto sporným otázkam súd poukazuje na nedávané rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, na ktoré tiež poukázala žalobkyňa:

47. Vo veci sp. zn. C-485/19 zo dňa 22.04.2021 Súdny dvor EÚ rozhodol takto:

„Zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.“

47.1 Súdny dvor v dôvodoch a jednotlivých článkoch rozhodnutia poukázal na to že:

„56/ V prvom rade, pokiaľ ide o námietku premlčacej lehoty voči žalobám podaným spotrebiteľmi na uplatnenie práv, ktoré im vyplývajú z práva Únie, je potrebné uviesť, že takéto pravidlo nie je samo osebe v rozpore so zásadou efektivity, pokiaľ jeho uplatnenie v praxi neznemožňuje alebo nadmerne nestáňaže výkon práv priznaných osobitne smernicami 93/13 a 2008/48.

59/ V druhom rade pokiaľ ide o stanovenú dĺžku skúmanej premlčacej lehoty, ktorá je v tomto prípade tri roky, Súdny dvor rozhodol, že pokiaľ je táto lehota stanovená a vopred známa, zdá sa, že lehota v takomto rozsahu je v zásade dostatočná na to, aby dotknutému spotrebiteľovi umožnila pripraviť a podať účinný prostriedok nápravy, takže táto dĺžka sama osebe nie je nezlučiteľná so zásadou efektivity.

60/ Pokiaľ však ide v treťom rade o stanovený začiatok plynutia skúmanej premlčacej lehoty, za okolností, o aké ide vo veci samej, existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ sa počas stanovenej lehoty nebude dovolávať práv, ktoré mu priznáva právo Únie, v dôsledku čoho by sa ocitol v situácii, že by tieto práva nemohol uplatniť.

61/ Z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom, a to najmä v rámci jeho prvej otázky, totiž vyplýva, že trojročná lehota stanovená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka začína plynúť odo dňa, keď došlo

k bezdôvodnému obohateniu, pričom k premlčaniu dôjde aj vtedy, keď spotrebiteľ nie je sám schopný posúdiť, či je zmluvná podmienka nekalá, alebo keď nevedel o nekalej povahe predmetnej zmluvnej podmienky.

62/ V tejto súvislosti je potrebné zohľadniť znevýhodnené postavenie, v ktorom sa spotrebiteľia nachádzajú voči predajcom alebo dodávateľom, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a skutočnosť, že je možné, že spotrebiteľia nevedia o svojich právach vyplývajúcich zo smernice 93/13 alebo zo smernice 2008/48, prípadne že nepoznajú ich rozsah.

63/ až 65/ Ako pritom v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 71 až 73 svojich návrhov, nemožno vylúčiť, že prinajmenšom pre časť uskutočnených platieb môže dôjsť k uplynutiu premlčacej lehoty ešte predtým, než sa skončí platnosť zmluvy, takže takýto režim premlčania môže spotrebiteľom systematicky odopierať možnosť domáhať sa vrátenia platieb uskutočnených na základe zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s uvedenými smernicami. Procesné podmienky, o aké ide vo veci samej, tým, že vyžadujú od spotrebiteľa, aby podal žalobu v lehote troch rokov od dátumu, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k tomuto obohateniu môže dôjsť počas plnenia dlhodobej zmluvy, sú takej povahy, že môžu nadmerne sťažovať výkon práv, ktoré mu priznáva smernica 93/13 alebo smernica 2008/48, a teda že tieto podmienky sú v rozpore so zásadou efektivity. Úmysel predajcu alebo dodávateľa, ktorý využil zmluvnú podmienku považovanú za nekalú, nemá vo vzťahu k právam spotrebiteľov vyplývajúcim z ustanovení smernice 93/13 žiadny význam. Preto spotrebiteľ nemôže mať na účely uplatnenia svojich práv vyplývajúcich z týchto ustanovení povinnosť preukazovať úmyselnú povahu konania príslušného predajcu alebo dodávateľa.“

48. V spojených veciach C-698/18 a C-699/18 Súdny dvor rozhodol takto:

48.1 „Článok 2 písm. b), článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že žaloba o určenie neplatnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom sa nepremičuje, a zároveň uplatňuje premlčaciu lehotu na žalobu o uplatnenie reštitučných účinkov tohto určenia, ak táto lehota nie je menej priaznivá, ako lehota týkajúca sa podobných žalôb vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie), a nevedie k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv vyplývajúcich z práva Únie, osobitne zo smernice 93/13 (zásada efektivity).

48.2 Článok 2 písm. b), článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13, ako aj zásady ekvivalencie, efektivity a právnej istoty sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia súdnemu výkladu vnútroštátnej právnej úpravy, podľa ktorého žaloba o vrátenie súm bezdôvodne zaplatených na základe nekalej podmienky nachádzajúcej sa v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom podlieha trojročnej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť odo dňa úplného splnenia tejto zmluvy, ak sa predpokladá, bez potreby overenia, že k tomuto dátumu spotrebiteľ musel vedieť o nekalom charaktere predmetnej zmluvnej podmienky, alebo keď pre podobné žaloby založené na určitých vnútroštátnych právnych predpisoch táto lehota začína plynúť až od okamihu určenia právneho dôvodu týchto žalôb súdom.“

49. V zmysle vyššie uvedeného je zrejmé, že v súlade s princípmi, na ktorých je smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách založená, sa má vnútroštátna právna úprava vykladať tak, že je v neprospech spotrebiteľa vyžadovať, aby preukázal úmysel dodávateľa bezdôvodne sa obohatiť na jeho úkor. Z toho vyplýva požiadavka na dodávateľa, aby v súdnom konaní preukázal, že voči spotrebiteľovi v rámci kontraktačného mechanizmu nekal úmyselne.

50. Súd poukazuje, že žalovaný má od svojho vzniku v predmete činnosti poskytovanie úverov. Bolo teda povinnosťou žalovaného poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Preto ak žalovaný obchádzal zákon o spotrebiteľských úveroch tým, že úverová zmluva nemala zákonom stanovené náležitosti, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Keďže žalovaný koná v rámci predmetu svojho podnikania na profesionálnej báze, preto sa dôvodne predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. Žalovaný ako banka pri uzatváraní zmluvy koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto

subjekt nesie aj väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností.

51. V danom prípade porušenie zákona o spotrebiteľských úveroch žalovaného spočívalo, že v zmluve o úvere nebola uvedená správna výška RPMN. Tak ako to súd uviedol už vyššie žalovaný počas konania nijako nepreukázal, že výške RPMN uvedená v zmluve o úvere bola žalobcom vypočítaná správne a teda nepreukázal, že pri jej výpočte postupoval v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi. Aj z tohto postoja žalovaného súd usudzuje, že žalovaný tak ani nepreukázal, že nekonal úmyselne, keď v zmluve o úvere neuviedol správnu výšku RPMN, ale uviedol takú výšku RPMN, ktorá mohla skresliť spotrebiteľovi možnosť porovnať obdobné produkty na trhu a vybrať si pre neho výhodnejší úver. Zákonodarcu pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počíta s 10 ročnou objektívnou premlčacou dobou, ktorá sa počíta odo dňa, keď k nemu došlo. V tomto prípade 10 ročná objektívna doba by uplynula ku dňu 26.4.2020.

52. Čo sa týka začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, za taký je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 145/2004, sp. zn. 1 Cdo 67/2011, R 25/1986).

53. Súd poukazuje na závery prijaté Krajským súdom v Prešove vo veci vedenej pod sp. zn. 1Co/109/2018, podľa ktorých „kým pre objektívnu dobu by mal byť okamih jej začiatku nepochybný (čas plnenia zo strany žalobkyne nad rámec poskytnutej istiny), tak pri subjektívnej premlčacej dobe je dôležité zistenie, kedy sa žalobkyňa dozvedela o tom, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil a v akej výške. Odvolací súd zásadne nemôže súhlasiť s argumentom žalovaného, že už v čase, kedy došlo k plneniu nad rámec poskytnutej čiastky, žalobkyni začala plynúť premlčacia doba. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Nepostačujú preto pochybnosti, ale „dozvedenie sa“ o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia.“ (rozsudok zo dňa 26.02.2019)

54. Súd tiež poukazuje na závery prijaté Krajským súdom v Prešove vo veci vedenej pod sp. zn. 3Co/138/2018, podľa ktorých „existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa, potiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle (OGH 3 Ob 592/77 „Na slabomyseľnosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako taký, ktorý má za následok nesvojprávnosť“.). Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úroveň mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia. Relevanciu má teda to, odkedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie, že plnila.“ (rozsudok zo dňa 07.02.2019)

55. Súd ďalej poukazuje aj poukazuje na závery prijaté Krajským súdom v Prešove vo veci vedenej pod sp. zn. 21Co/108/2018, podľa ktorých „je úplne logické sa domnievať, že spotrebiteľia by asi sotva platili, ak by mali vedomosť, že platiť nemajú. Nie sú však chránení neobmedzenú dobu, ale len kým im neuplynie objektívna premlčacia doba, ktorá začína plynúť bez ohľadu na to, či sa dozvedeli o bezdôvodnom obohatení a o tom, kto sa na ich úkor obohatil. Zdá sa, že viaceré súdy posudzujú začiatok subjektívnej premlčacej doby už od času, kedy spotrebiteľ plní s odôvodnením, že má poznať právo, a preto už v tom čase sa spotrebiteľ dozvedá o bezdôvodnom obohatení. Odvolací súd sa s týmto názorom nestotožňuje. Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať.“

56. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach poukázal na to, že doposiaľ nebola prekonaná judikatúra Súdneho dvora Európskej únie o existencii nezanedbateľného nebezpečenstva,

že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na neprijateľnosť zmluvnej podmienky v čase jej uzatvárania (porov. spojené prípady C-240 až 244/98). Tým sa ale zákonite natíska otázka, že ak takéto obavy existujú v čase vzniku zmluvy, o čo menšie obavy existujú v čase, keď spotrebiteľ vykonáva reálne plnenie z takejto zmluvnej podmienky. Zdá sa, že je tu rovnaké nebezpečenstvo a reálny život to potvrdzuje, že spotrebiteľia platia z nevedomosti správne aplikovať právo.

57. Žalovaný poukázal vo svojom vyjadrení tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/169/2017 zo dňa 10.1.2018, v ktorej veci bola žaloba spotrebiteľky o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietnutá z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby a Najvyšší súd SR jej dovolanie zamietol, keďže bol toho názoru, že otázka plynutia dvojročnej subjektívnej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia dovolacím súdom vyriešená a poukázal na veci sp. zn. 1Cdo/67/2011, 5Cdo/121/2009 a 6MCdo/9/2012. Súd v tejto veci uvádza, že na toto rozhodnutie prihladať nemôže, keďže bolo zrušené Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 43/2020 zo dňa 12. 5. 2020, v ktorom konštatoval že rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/67/2011 a 5Cdo/121/2009 nedávajú odpoveď na otázku, či je namieste plynutie začiatku subjektívnej premlčacej doby odvíjať od znalosti spotrebiteľa o právnej úprave zakotvujúcej bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, ani na otázku, či za takéhoto stavu je moment, keď reálne dôjde k plneniu spotrebiteľa nad rámec istiny, rozhodujúcim z pohľadu záveru o nadobudnutí skutočnej vedomosti spotrebiteľa a o vzniku bezdôvodného obohatenia. Ďalej Ústavný súd SR v tomto náleze uviedol, že toto napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nespĺňa atribúty ústavne akceptovateľného rozhodnutia súdu, keďže sa opiera o svoju skoršiu judikatúru, ktorú nie je možné považovať za riešiacu právnu otázku predostretú spotrebiteľom, keďže ani neskúmal aplikovateľnosť názoru, podľa ktorého nie predpokladaná, ale skutočná vedomosť oprávneného je rozhodujúca pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie žalovaného nároku.

58. Vzhľadom na vyššie uvedené pokiaľ sa jedná o subjektívnu premlčaciu dobu, súd je toho názoru, že táto začala plynúť od 18.2.2020 z predloženého prehlásenia združenia na ochranu občana spotrebiteľa, kedy sa žalobkyňa skutočne dozvedela, že na strane žalovaného na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu tým, že plnila zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý úver považovalo združenie za bezúročný a bezpoplatkov. Pri samotných úhradách spotrebiteľ plní titulom uzatvorenej zmluvy a vzhľadom na obvyklé právne vedomie vôbec si nemusí byť vedomý toho, že prijatím jeho platieb dochádza na strane dodávateľa k vzniku bezdôvodného obohatenia. Samozrejme nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nemôže byť uplatňovaný v neurčitom časovom intervale a práve danému účelu zodpovedná zákonná úprava stanovujúca objektívnu premlčaciu dobu.

59. Keďže súd mal za preukázané, že žalobkyňa sa skutočne dozvedela o tom, že plnila to, čo plniť nemala, vo februári 2020, potom je zrejmé, že žaloba žalobkyne bola podaná včas dňa 31.3.2020 (v lehote 2 rokov odkedy sa dozvedela o tom, že plnila to, čo plniť nemal) v rámci plynutia objektívnej premlčacej doby, ktorá by uplynula ku dňu 26.4.2020. Námietka premlčania vznesená žalovaným je tak podľa názoru súdu neopodstatnená.

60. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že nárok na zaplatenie sumy 1.228,38 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia je dôvodný a preto žalobe v tejto časti vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie tejto sumy žalobkyni v súlade s ust. § 232 ods. 3 CSP v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

61. Zároveň súd priznal žalobkyni aj nárok na úrok z omeškania vo výške 5% ročne, ktorá výška nie je v rozpore s právnymi predpismi a to zo sumy 1.228,38 eur od 24.4.2020 do zaplatenia, teda odo dňa nasledujúceho po dni doručení žaloby (žaloba doručená žalovanému dňa 23.4.2020), ktorú žalobu súd považuje za kvalifikovanú výzvu na zaplatenie, pričom od nasledujúceho dňa sa dostal žalovaný do omeškania, keďže žalobkyni dobrovoľne neplnil.

K neprijateľnosti zmluvnej podmienky

62. Vo vzťahu k vyhláseniu neprijateľnej zmluvnej podmienky vo výroku III. tohto rozsudku, t. j. o spôsobe započítania platieb žalovaného súd uvádza, že postup žalovaného ohľadom započítania úhrad (s poukazom na ustanovenia úverových zmluvných podmienok) zo strany žalovaného najprv na poplatky a úroky, súd poukazuje, že žalovaný len poprel tvrdenia žalobkyne, avšak vo svojom vyjadrení nijako

ďalej neuvádzal, že by predmetná zmluvná podmienka bola prijateľnou a z akých dôvodov. Aplikujúc čl. 3 citovanej smernice úverové zmluvné podmienky, ktoré by takýto postup žalovaného stanovovali, určite neboli individuálne dojednané. Podľa citovanej smernice podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou, čo bolo aj v danom prípade. V danom prípade dodávateľ, teda žalovaný nepreukázala opak, že by zmluvné ustanovenie bolo dohodnuté medzi ním a žalobkyňou individuálne. Vzhľadom na uvedené, preto súd dospel k záveru o neprijateľnosti takto koncipovanej zmluvnej podmienky upravenej v obchodných podmienkach.

63. V tomto smere na podporu svojej argumentácie súd poukazuje na právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 6Co/39/2011-86 z 20. septembra 2011, podľa ktorého, „ak zmluva umožňuje ľubovôľu dodávateľa v tak závažnej otázke, akou je rozhodovanie o účele platby, a teda svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky nerešpektujúc pritom určenie účelu platby zo strany spotrebiteľa, je zmluva v tejto časti hrubo nevyvážená, a preto súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v článku 5. Splácanie úveru, bode 5.6 Započítanie pohľadávok a zabezpečenie Obchodných podmienok k Zmluve o úvere konsolidácia, v znení: „Platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) na úrok z omeškania, (3) na úrok z úveru, (4) na splátku istiny úveru.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.“

64. Súd stotožňujúc sa tiež s názorom odvolacieho uvedeného v predchádzajúcom bode dospel teda k záveru, že podmienka uvedená v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa XX.XX.XXXX v obchodných podmienkach v článku 4. Splácanie úveru započítanie pohľadávok a zabezpečenie v bode 4.6 spôsobuje značnú nerovnováhu a nebola dohodnutá individuálne. Preto súd vyhovel aj tejto časti žaloby, ktorou žalobkyňa žiadala určiť zmluvnú podmienku týkajúcu sa započítania platieb za neprijateľnú tak, ako je to uvedené vo výroku III. tohto rozsudku.

K trovám konania

65. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa druhého odseku tohto ustanovenia ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

66. V danom prípade bolo predmetom konania viacero nárokov - vydanie bezdôvodného obohatenia, určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov, určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, a teda žalobkyňa bola v konaní plne úspešná. Žalovaný v konaní úspešný nebol. Vzhľadom na pomer úspechu v konaní úspešnej žalobkyni patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorý súd žalobkyni priznal vo výroku IV. tohto rozsudku. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.